

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 20Er/284/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5108203986
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Richard Golis
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5108203986.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci exekúcie na návrh oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, proti povinnému: N. E., Q.. O., H.. XX.XX.XXXX, R.. C. Q. XXXX/XX, XXX XX Ž. (predchádzajúca adresa povinnej, uvedená v návrhu oprávneného: S. XXXX/X, XXX XX Ž.), štátna príslušnosť Slovenskej republiky, pre vymoženie peňažnej pohľadávky 1.416,58 eur s príslušenstvom, trov predchádzajúceho konania a trov exekúcie, vedenej prostredníctvom súdom povereného súdneho exekútora JUDr. Petra Matejovie, so sídlom Exekútorského úradu Moyzesova 15, 031 01 Liptovský Mikuláš, pod sp. zn. EX 285/2008, takto

rozhodol:

I/ Súd exekúciu **zastavuje**.

II/ O trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti výroku I/ tohto uznesenia o zastavení exekúcie.

odôvodnenie:

Na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, podaného oprávneným (v tom čase vystupujúcim pod obchodným menom PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o.) u súdneho exekútora dňa 08.02.2008 a jeho predloženia súdnym exekútorom súdu spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie Okresný súd Žilina ako príslušný exekučný súd dňa 25.02.2008 písomne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplata peňažnej pohľadávky 42.676,- Sk (1.416,58 eur) s príslušenstvom, trov predchádzajúceho konania a trov exekúcie, uloženej povinnému ako odporcovi v prospech oprávneného ako navrhovateľa rozhodcovským rozsudkom vydaným rozhodcom Z. G. E. so sídlom v Bratislave sp. zn. RK-159/07-EK zo dňa 16.4.2007 (ktorý podľa doložky potvrdenej rozhodcom nadobudol právoplatnosť dňa 12.5.2007 a vykonateľnosť dňa 16.5.2007).

V ďalšom priebehu exekúcie exekučný súd v rámci skúmania vykonateľnosti predloženého rozhodcovského rozsudku dňa 06.11.2013 vyzval oprávneného na predloženie rozhodcovskej zmluvy, uzavretej medzi účastníkmi.

Oprávnený na výzvu súdu v prílohe svojho podania zo dňa 14.11.2013 predložil fotokópiu zmluvy o revolvingovom úvere, uzavretej medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom dňa 07.9.2006 - s predmetom odplatného poskytnutia úveru vo výške 16.200,- Sk (537,74 eur), ktorej súčasťou sú i všeobecné zmluvné podmienky, označené ako „Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o.“.

Preskúmaním oprávneným v prílohe návrhu na vykonanie exekúcie a v priebehu konania na výzvu exekučného súdu predložených príloh exekučný súd zistil, že rozhodcovská doložka v tomto prípade je obsiahnutá v rámci všeobecných zmluvných podmienok, menovite v čl. 18 (s názvom Riešenie sporov - rozhodcovská doložka), podľa obsahu textu ktorej sa zmluvné strany okrem iného dohodli (bod 18.2.1), „že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace

s ustanoveniami tejto zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením, či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené a s konečnou platnosťou rozhodnuté v písomnom rozhodcovskom konaní pred jedným z nasledujúcich rozhodcov“ ... (nasledujú mená rozhodcov: A.. O. Q., B. K. K. N. C., A.. A. K., B. K. K. N. C. C., A.. Z. Z., B. K. K.Í. N. E. B. Z.. Z. E., B. K. K. N. Z.), s tým, že „v prípade, že postupne alebo naraz nastane situácia, že ani jeden z hore uvedených rozhodcov nebude môcť prevziať funkciu rozhodcu v sporoch podľa tejto rozhodcovskej doložky, určí náhradného rozhodcu Veritel“. ... „Výber rozhodcu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť, spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh“.

Vecne a miestne príslušnému exekučnému súdu prislúcha v zmysle ust. § 44 ods.2 zákona NR SR č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov („EP“) už v čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie túto preskúmať spolu s návrhom oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučným titulom a ich súlad so zákonom ako základných podmienok vedenia exekučného konania a vykonania exekúcie.

Exekučný titul (§ 41 EP) je v zmysle ust. § 44 ods.2 EP jednou z podstatných podmienok vedenia exekučného konania a vykonania exekúcie, na ktorej existenciu musí exekučný súd zo svojej úradnej povinnosti (§ 103 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov - „OSP“ v spojení s § 251 ods.4 OSP, § 44 ods.2, § 58 ods.1 EP a v danom prípade vo vzťahu k exekučnému titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok i ust. § 45 ods.2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov - „ZRK“ v znení účinnom do 31.12.2014) prihliadať kedykoľvek počas konania (k tomu i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 165/2011) a ktorej nesplnenie zakladá dôvod pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a zastavenie exekučného konania resp. zastavenie exekúcie i bez návrhu (v prípade, ak predtým súd, tak ako v prejednáwanej exekučnej veci, už poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie - § 57 ods.1 písm. a/ príp. písm. g/ EP a s účinnosťou od 01.01.2015 podľa ust. § 57 ods.1 písm. l/ EP, § 58 ods.1 EP).

Požiadavka preskúmania „súladu so zákonom“ v ust. § 44 ods.2 EP (a kedykoľvek počas konania, ako je vyššie uvedené) osobitne vo vzťahu k exekučnému titulu, ktorým je vykonateľný rozhodcovský rozsudok podľa § 41 ods.2 písm. d/ EP, vydaný v konaní upravenom podľa cit. osobitného predpisu - ZRK, nevyhnutne predpokladá, v spojení s právnou úpravou v ust. § 45 ZRK (podľa právneho stavu účinného od 01.01.2015 exekučný súd aplikuje toto ustanovenie ZRK ako predpis upravujúci postup exekučného súdu v tzv. spotrebiteľských exekučných veciach v zmysle prechodného ust. § 243d ods.1 EP), oprávnenie a súčasne úradnú povinnosť exekučného súdu preskúmať takýto exekučný titul a jeho vykonateľnosť po stránke formálnej i materiálnej, vrátane hmotnoprávneho posúdenia výroku rozhodcovského rozsudku a ním priznaného plnenia z hľadísk právnej prípustnosti, objektívnej možnosti a súladu s dobrými mravmi, pričom exekučný súd nevyhnutne nie je bezvýhradne viazaný doložkou o právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorou predložený exekučný titul vybavil príslušný rozhodcovský súd, ani nie je viazaný tým, ako sa s otázkou svojej právomoci prejednať spor v rozhodcovskom konaní na základe posúdenia konkrétnej zmluvy vysporiadal príslušný rozhodcovský súd. Takéto konštatovania o aplikácii cit. právnej úpravy exekučný súd opiera tiež o právne názory, opakovane uvádzané Najvyšším súdom Slovenskej republiky pri rozhodovaní v obdobných veciach, napr. v uzneseniach sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 6 Cdo 105/2011 zo dňa 10.10.2012, či sp. zn. 7 Cdo 48/2013 zo dňa 08.11.2013 a v iných, podporené i názorom prezentovaným Ústavným súdom Slovenskej republiky (napr. v rozhodnutiach vo veciach sp. zn. I. ÚS 203/2011, sp. zn. II. ÚS 417/2011, sp. zn. I. ÚS 410/2012 alebo IV. ÚS 456/2012). Na takýto postup exekučného súdu nemá vplyv ani nečinnosť dotknutého účastníka - spotrebiteľa vo vzťahu k jeho právnej možnosti namietat' proti existencii alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy postupom a v lehotách upravených ZRK ako osobitným predpisom (tu súd odkazuje v podrobnostiach napr. na uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 5 Cdo 230/2011 zo dňa 18.9.2012, publikované i v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 68/2013), pričom nadväzne exekučný súd dodáva a zdôrazňuje - z hľadiska aplikácie princípu „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“) exekučným súdom v exekučnom konaní - práve potrebu rozlíšenia, či rozhodcovské konanie sa týkalo sporu zo spotrebiteľského, alebo z iného právneho vzťahu (k tomu zas v podrobnostiach odkazuje na uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 6 ECdo 3/2013 zo dňa 12.02.2014).

V rozhodnom čase uzavretia predloženej úverovej zmluvy bol účinný zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (neskôr nahradený zákonom č. 129/2010

Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinným v jednotlivých častiach čl. I od 11.6.2010, resp. 01.01.2011), ktorý zákon je osobitnou právnou úpravou pre právne vzťahy zo spotrebiteľských úverov, majúcou prednosť pred inak všeobecnou právnou úpravou úverovej zmluvy v §§ 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov („Obch. zák.“). Citovaná osobitná úprava spotrebiteľských úverov nevyklučuje aplikáciu, naopak dopĺňa ďalej citovanú všeobecnú právnú úpravu ochrany spotrebiteľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, prostredníctvom ktorej už pred 01.01.2008 Slovenská republika plnila záväzok prijatý z titulu svojho vstupu do Európskej únie náležite transponovať do svojho právneho poriadku smernice EÚ a v aplikačnej praxi naplňovať ich ciele, v tomto prípade konkrétne vo vzťahu k Smernici Rady ES 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (súd obdobne ďalej na podporu svojich záverov primerane odkazuje na závery vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5 MCdo 20/2009 a tiež v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27.01.2011 vo veci sp. zn. 6Co/95/2010). V čase uzavretia predloženej zmluvy menovite išlo o všeobecnú právnú úpravu ochrany spotrebiteľa prostredníctvom zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ktorý bol neskôr, s účinnosťou od 01.7.2007 nahradený zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) v rámci právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv a ochrany spotrebiteľa v jeho ust. § 23a, v spojení s právnou úpravou v ust. §§ 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov („Obč. zák.“). Pojmové vymedzenie spotrebiteľskej zmluvy v cit. právnej úprave pritom nie je vymedzením osobitného zmluvného typu (ako napr. zmluva o úvere), ale širším všeobecným vymedzením druhu zmluvy, ktorú ako jedna zo zmluvných strán uzatvára spotrebiteľ, ktorému z tohto titulu ako právom uznanej slabšej zmluvnej strane patrí zvýšená ochrana v jeho súkromnoprávnom vzťahu k dodávateľovi v duchu a v rámci všeobecne záväznej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa ako predmetu verejného záujmu štátu, dopadajúcej bez výnimky na všetky právne vzťahy zo spotrebiteľských zmlúv.

Exekučný súd tak posúdil právny vzťah medzi účastníkmi, vyplývajúci z predloženej zmluvy o úvere odlišne ako rozhodcovský súd, ktorý na tento právny vzťah neaplikoval v tom čase účinnú citovanú osobitnú právnú úpravu o spotrebiteľských úveroch (v zmysle odôvodnenia cit. rozhodcovského rozsudku).

Dojednanie rozhodcovskej zmluvy v právnom vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom zo spotrebiteľskej zmluvy - nie je pritom z hľadiska ust. § 4 ods.1 ZRK rozhodujúce, či vo forme osobitnej („samostatnej“) rozhodcovskej zmluvy, alebo vo forme rozhodcovskej doložky v (spotrebiteľskej) zmluve (ako v tejto konkrétnej veci, v rámci cit. všeobecných obchodných podmienok) - je prostriedkom úpravy podmienok výkonu práv a povinností zmluvných strán zo spotrebiteľskej zmluvy, predstavuje preto nevyhnutne súčasť podmienok konkrétneho spotrebiteľského vzťahu, založeného konkrétnou spotrebiteľskou zmluvou, tzn. tak ako v posudzovanej veci spojená s určeným zmluvným vzťahom (§ 3 ods.1 ZRK). Na základe podmienok dojednaných v rozhodcovskej zmluve podľa §§ 3 a nasl. ZRK založil i rozhodcovský súd svoju právomoc a príslušnosť prejednať a rozhodnúť vo veci cit. rozhodcovským rozsudkom.

Rozhodcovská zmluva (doložka) preto v danom prípade v rámci ex offo skúmania podmienok exekučného konania a v ich rámci osobitne súladu predloženého rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu so zákonom v zmysle § 44 ods.2 EP v spojení s § 45 ZRK podlieha rovnako ex offo obsahovej súdnej kontrole i z hľadiska zakázaných (§ 53 ods.1 Obč. zák.) neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v zmysle §§ 52 a nasl. Obč. zák., demonštratívne (príkladmo) uvedených v nadväznosti na čl. 3 Smernice a prílohu Smernice k podmienkam uvedených v čl. 3 ďalej v ust. § 53 ods.4 Obč. zák. (v rozhodnom čase uzavretia posudzovanej rozhodcovskej zmluvy - doložky, z ktorej odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd, menovite v ust. § 53 ods.4 písm. r/ a v bode 1, písm. q/ prílohy Smernice), okrem iných i takých, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne arbitrážou (v rozhodcovskom konaní).

Za neprijateľné (nekalé) zmluvné podmienky Obč. zák. v tzv. generálnej klauzule v ust. § 53 ods.1 (v nadväznosti na čl. 3 Smernice) považuje také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, okrem prípadu, ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými i keď mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, nemohol však

ovplyvniť ich obsah - s tým, že zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, ak dodávateľ nepreukáže opak (čl. 3 ods.2 Smernice, ust. § 53 ods.3 Obč. zák.).

Predloženú rozhodcovskú zmluvu vo forme rozhodcovskej doložky vo všeobecných obchodných podmienkach ako súčasť uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere exekučný súd po jej preskúmaní považuje za štandardnú (formulárovú) - pripravenú predchodcom oprávneného ako dodávateľom (veriteľom) zo spotrebiteľského zmluvného záväzkového vzťahu v takom istom znení v obdobných právnych vzťahoch s inými svojimi zmluvnými partnermi, spotrebiteľmi (ako je súdu známe z rozhodovacej činnosti vo veciach toho istého oprávneného), s ktorou hoci povinný ako spotrebiteľ (dlžník) mal možnosť oboznámiť sa pred jej podpísaním, nemohol však reálne ovplyvniť jej obsah. Uvedený záver súdu o charaktere zmluvnej podmienky (rozhodcovskej zmluvy) ako individuálne nedojednanej v zmysle vyššie cit. právnej úpravy podtrhuje v tomto prípade veriteľom zvolená forma dojednania rozhodcovskej zmluvy - doložky, stiesnenej v rámci množstva iných, podrobne a pomerne neprehľadným spôsobom formulovaných a veľmi drobným písmom napísaných podmienok vo všeobecných zmluvných podmienkach oprávneného k uzatváranej úverovej zmluve na vopred pripravenom formulári, používanom pre všetkých jeho zmluvných partnerov - spotrebiteľov v obdobných prípadoch, s predmetom zameraným na dojednanie podmienok poskytovania predmetu plnenia dodávateľa, splyvajúcej s množstvom týchto ostatných dodávateľom vopred naformulovaných podmienok. Takýto návrh zmluvy, vrátane všeobecných zmluvných podmienok a v ich rámci i rozhodcovskej doložky, predložil oprávnený ako dodávateľ povinnému ako spotrebiteľovi v čase, keď medzi nimi prirodzene nejestvoval žiadny spor z ich ešte len uzatváraného právneho vzťahu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale uzavretím zmluvy, vrátane všeobecných zmluvných podmienok ako jej deklarovanej súčasť, dodávateľ podmieňoval uspokojenie požiadavky (dopytu) spotrebiteľa na poskytnutie konkrétneho plnenia dodávateľom (poskytnutia úveru). Povinný ako spotrebiteľ mal reálne možnosť takto dodávateľom pripravený návrh zmluvy, tobôž všeobecných zmluvných podmienok k zmluve len ako celok prijať alebo odmietnuť.

Konkrétne podmienky takejto individuálne nedojednanej formulárovej zmluvy (ako prvej z charakteristík definujúcich neprijateľnú zmluvnú podmienku) následne súd podrobil preskúmaniu z hľadiska zostávajúcich charakteristík neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle generálnej klauzuly podľa ust. § 53 ods.1 Obč. zák. v nadväznosti na čl. 3 Smernice, tzn. či takéto podmienky nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a ak áno, či táto nerovnováha nie je v neprospech spotrebiteľa.

Už vyššie zmienené okolnosti predloženia návrhu rozhodcovskej zmluvy - vo forme rozhodcovskej doložky v rámci množstva ďalších dodávateľom naformulovaných podmienok v zmluve a vo všeobecných zmluvných podmienkach a jej uzavretia dostatočne osvedčujú, ktorá zo zmluvných strán bola tou stranou, ktorá mala záujem na jej uzavretí. Uvedenému potom zodpovedá i obsah takto predloženej rozhodcovskej zmluvy (doložky), ktorej uzavretie si nevymienil (osobitne, individuálne nevyjednal) spotrebiteľ, ktorej obsah a podmienky zakladajú reálne značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v spotrebiteľskom vzťahu a to nepochybne v prospech veriteľa (dodávateľa) a v neprospech dlžníka - spotrebiteľa. I keď rozhodcovská zmluva (doložka) okrajovo (v bodoch 18.1. a 18.3.) deklaruje alternatívu spočívajúcu v možnosti riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou tak v rozhodcovskom konaní, ako aj v súdnom konaní, v skutočnosti je takáto alternatíva z hľadiska jej uplatnenia tou - ktorou stranou zmluvného vzťahu len zdanlivá. Súd pritom vychádza z okolností uzavretia takejto rozhodcovskej zmluvy (doložky), uzavretej na riešenie sporov z určeného spotrebiteľského zmluvného vzťahu. Je charakteristické pre takéto zmluvy o spotrebiteľských úveroch, že pravidelným predmetom vymáhania nárokov z nich sú návrhy veriteľov proti dlžníkom na peňažné plnenie a nie naopak (k tomu súd na podporu svojich záverov v podrobnostiach odkazuje i na závery formulované v odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 60/2011 zo dňa 19.5.2011 a v odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16CoE 271/2013 zo dňa 10.12.2013 v obdobných exekučných právnych veciach). Dojednanie rozhodcovského konania na riešenie sporov zo zmluvy, spolu s výberom rozhodcovského súdu, zakladá za podmienok výslovne uvedených v predmetnej rozhodcovskej doložke a vyplývajúcich i z ust. § 106 OSP procesnú prekážku pre súčasné prejednanie tej istej veci všeobecným súdom v občianskom súdnom konaní podľa tretej časti OSP a druhá strana (dlžník - spotrebiteľ) by v dôsledku takto dojednaných podmienok rozhodcovskej zmluvy (doložky) bol nútený podrobiť sa procedúre rozhodcovského konania a v ňom

vydanému rozhodcovskému rozsudku. Takto nakoniec postupoval oprávnený ako veriteľ i v predmetnej veci.

Faktický stav rovnováhy či nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán predmetnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) z hľadiska vyššie citovanej súdom aplikovanej právnej úpravy a v nadväznosti na vyššie uvedené dôvody ilustruje i názor právnej vedy: „Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu 'vnúti' štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami“ (E. L.: Štandardné zmluvy, vyd. B. Č.E. - citované z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 60/2011).

Rozhodcovské konanie podľa ZRK na rozdiel od občianskeho súdneho konania podľa OSP nie je konaním verejnoprávnym, vedeným príslušným súdom ako orgánom verejnej (súdnej) moci, ale konaním vedeným pred súkromným (rozhodcovským) súdom, ktorého právomoc prejednať a rozhodnúť vec má byť za podmienok upravených v ZRK založená na základe slobodne a autonómne prejavenej vôle strán v rozhodcovskej zmluve (k tomu i uznesenie Ústavného súdu Českej republiky IV. ÚS 174/02 zo dňa 15.7.2002). Výsledkom takéhoto (svojou povahou súkromnoprávného) rozhodcovského konania je však vykonateľné rozhodnutie, vynútiteľné a vymáhateľné vo verejnoprávnom konaní podľa EP, pod autoritou exekučného súdu. Preto je také dôležité skúmanie obsahu, podmienok rozhodcovskej zmluvy (doložky) a okolností jej uzavretia, obzvlášť potom v exekučných veciach za účasti spotrebiteľov, ako účastníkov požívajúcich v zmysle relevantnej vyššie citovanej právnej úpravy komunitárneho práva (EÚ) a vnútroštátnej zvýšenú právnu ochranu. Hoci táto právna úprava, vrátane ZRK, rozhodcovské konanie ako prostriedok právnej ochrany veriteľov - dodávateľov a ich nárokov voči dlžníkom - spotrebiteľom úplne nevyklučuje, poznatky doterajšej vlastnej rozhodovacej činnosti v spojení s poznatkami o rozhodovacej činnosti iných všeobecných súdov v Slovenskej republike, Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie oprávňujú konajúci súd k vysloveniu záveru, že súčasná prax v hojnom rozsahu veriteľmi využívaného inštitútu rozhodcovského konania ako prostriedku vymáhania peňažných nárokov veriteľov voči dlžníkom - spotrebiteľom zo spotrebiteľských zmlúv sa z hľadiska cieľov Smernice a na jej základe prijatých ostatných vnútroštátnych predpisov o ochrane spotrebiteľa neosvedčuje, naopak takáto prax v skutočnosti sleduje obchádzanie ich dôsledného uplatňovania. Súdu z jeho rozhodovacej činnosti nie je známy žiadny prípad, v ktorom by pravidelne veriteľom vopred vybraný súkromnoprávny rozhodcovský orgán v celom rozsahu nevyhovел návrhu, ktorý mu predložil veriteľ v spore proti dlžníkovi - spotrebiteľovi napr. z dôvodu zistenia neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve a dôsledného uplatňovania predpisov prijatých na ochranu spotrebiteľa a to i v prípadoch, keď sú práva spotrebiteľa z hľadiska relevantnej všeobecne záväznej právnej úpravy očividne a značne porušované (bez toho, aby vzhľadom na predmet a dôvody tohto rozhodnutia súd na tomto mieste uviedol ďalšie podrobnosti, obmedzujúc sa len na konštatovanie skôr zmieneného neopodstatneného odmietnutia aplikácie predpisov na ochranu spotrebiteľa a založenia právomoci rozhodcovského súdu, ako i priznania veriteľom uplatneného plnenia na nekalých podmienkach dojednaných v spotrebiteľskom právnom vzťahu) uvádza, že nie inak je tomu i v prípade v tejto veci predloženého exekučného titulu. Ako je súdu známe, s obdobnými poznatkami ohľadom problémov týkajúcich sa implementácie a uplatňovania právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa v Slovenskej republike a obavami týkajúcimi sa transpozície a uplatňovania Smernice sa obrátila na Stále zastúpenie Slovenskej republiky pri Európskej únii i Európska komisia listom zo dňa 25.4.2013 (vo veci Výzva - Porušenie č. 2012/4165).

Dojednanie v cit. formulárovom texte rozhodcovskej zmluvy (doložky) v tejto posudzovanej veci o jednostrannom výbere jednej z alternatív riešenia sporov žalobcom, ktorým, ako je už uvedené je v takýchto prípadoch pravidelne veriteľ, ktorý, zjavne vychádzajúc z tohto predpokladu vopred sám jednostranne uskutočnil i výber rozhodcovského súdu (rozhodcu), je tak podľa názoru exekučného súdu dojednaním, ktoré zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v spotrebiteľskom vzťahu a to v neprospech spotrebiteľa, sledujúce bez akýchkoľvek pochybností oslabenie jeho pozície v právnom vzťahu, obmedzenie či dokonca znemožnenie využitia účinných právnych prostriedkov na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov, obchádzanie cit. všeobecne záväznej právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa a v konečnom dôsledku obmedzujúce ho v realizácii jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení. Rovnako nie sú pochybnosti, že takýto výkon práva veriteľa v právnom

vzťahu proti dlžníkovi - spotrebiteľovi, ako právom uznanej „slabšej strane“, odporuje i dobrým mravom (§ 3 ods.1 Obč. zák.) a nepožíva preto právnu ochranu (k tomu i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 55/2011 z 24.02.2011).

Súd zdôrazňuje, že dlžník - spotrebiteľ vstupoval do právneho vzťahu s veriteľom s cieľom získať peňažné prostriedky vo forme úveru. I z vyššie uvedených dôvodov o odlišnosti zabezpečenia práv a právom chránených záujmov spotrebiteľov v súkromnoprávnom rozhodcovskom konaní a vo verejnoprávnom občianskom súdnom konaní súd nenachádza žiadny dôvod, pre ktorý by mal mať spotrebiteľ záujem, aby súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatváral v rámci všeobecných zmluvných podmienok k nej i rozhodcovskú zmluvu. Uzavretie takejto zmluvy (doložky) si nepochybne sám nevymienil a nevyjednal. Naopak, záujem na uzavretí rozhodcovskej zmluvy rovnako bez akýchkoľvek pochybností bol a to výlučne na strane dodávateľa. Bol to on, kto tak v prípade konkrétneho spotrebiteľa, ako aj ostatných svojich zmluvných partnerov - spotrebiteľov, im súčasne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere predložil na vopred pripravenom formulári i s ostatnými ustanoveniami predloženej zmluvy - jej všeobecných zmluvných podmienok - splyvajúcu rozhodcovskú zmluvu (doložku), ktorou vzhľadom i na jej obsah vonkoncom nesledoval nastolenie rovnováhy v právnom vzťahu zmluvných strán, ale sledoval výlučne svoj záujem, prostredníctvom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky) pre prípad vymáhania dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere reálne znemožniť dlžníkovi - spotrebiteľovi obhajovať svoje práva a právom chránené záujmy v občianskom súdnom konaní a prinútiť ho podrobiť sa súkromnoprávnemu rozhodcovskému konaniu pred veriteľom vybraným rozhodcovským súdom, systematicky i takýmto spôsobom usilujúc o obchádzanie predpisov o ochrane spotrebiteľa.

Právna úprava ochrany spotrebiteľa je založená na prezumovanom „znevýhodnenom postavení spotrebiteľa v právnom vzťahu s dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah“ (citované z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 60/2011 zo dňa 19.5.2011, k tomu súd ďalej odkazuje na rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci C-472/10, S. B. S. a tiež rozsudok X. O. G. SA, v spojených veciach C-240/98 až C-244/98).

„Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“ (citované z rozsudku X. O. G. SA).

Za daných okolností uzavretia konkrétnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) a vychádzajúc z vyššie opísanej koncepcie a cieľov právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa ako „slabšej strany“, nie je na mieste ani odkazovať prípadne na nedostatok jeho „bdelosti“ v čase a v situácii, keď strany prostredníctvom zabezpečovacieho prostriedku uznania dlhu dlžníka voči veriteľovi a podmienok jeho dodatočného splatenia, sledovali cieľ nesorového usporiadania svojich vzájomných práv a povinností. Naopak, na východiskách a koncepcii právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa je založený názor súdu, že priemerný spotrebiteľ nemá na rozdiel od dodávateľa dostatok informácií a znalostí, aby v skutočnosti dokázal venovať dostatočnú pozornosť množstvu všetkých dodávateľom podrobne naformulovaných podmienok zmluvného vzťahu, v danom prípade v rámci obsiahlych všeobecných zmluvných podmienok, tobôž predvídať a posúdiť dôsledky uzavretia dodávateľom pripravenej rozhodcovskej zmluvy - doložky vo vopred pripravenej formulárovej podobe na možné situácie v neskoršom priebehu spotrebiteľského právneho vzťahu, rozlíšiť medzi stupňom právnej ochrany, ktorý mu poskytuje občianske súdne konanie a konanie pred rozhodcovským súdom (spôsob riešenia sporov v arbitráži je pritom vhodný a charakteristický pre dva rovnocenné subjekty, predovšetkým na oboch stranách vystupujúce podnikateľské v obchodno-právnych vzťahoch) a nepadnúť tak nakoniec do takýmto spôsobom dodávateľom pripravenej pasce. Prípadnému opaku v konkrétnej veci nenasvedčuje ani znenie predloženej rozhodcovskej doložky v rámci všeobecných zmluvných podmienok. „Rozhodcovská zmluva

uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.“ (citované z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoE/7/2015, k tomu tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6MCdo 9/2012).

Súd na podporu svojich záverov, použitého výkladu a aplikácie vyššie citovanej právnej úpravy, v súlade s účelom Smernice v podrobnostiach odkazuje i na niektoré ďalšie rozhodnutia z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, okrem už citovaného rozsudku X. O. G. SA, v spojených veciach C-240/98 až C-244/98 (k systému ochrany v Smernici, založenom na idei, že spotrebiteľ je v slabom postavení voči dodávateľovi vo veci práva vyjednávať a jeho úrovne znalostí, k ex offo skúmaniu nekalosti zmluvných podmienok súdom), najmä na rozsudok G. Z. Z. L., vo veci C-168/05, obdobne rozsudok Pannon GSM Zrt., vo veci C-243/08, rozsudok Asturcom Telecomunicaciones SL, vo veci C-40/08 a primerane tiež rozsudok Pohotovosť s.r.o., vo veci C-76/10 (k ex offo skúmaniu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy súdom z hľadiska nekalosti zmluvných podmienok a k zdržaniu sa uplatnenia nekalej zmluvnej podmienky), vo vzťahu k otázke neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo všeobecných obchodných podmienkach na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2 Cdo 245/2010 zo dňa 30.11.2011, v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6 ECdo 3/2013 zo dňa 12.02.2014, vo veci sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.01.2013, vo veci sp. zn. 6 Cdo 217/2012 zo dňa 21.3.2013 a vo veci sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012 a ďalej tiež v uzneseniach Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 10CoE/34/2014 zo dňa 30.5.2014 (tu i k otázke nedodržania písomnej formy dojednania rozhodcovskej zmluvy prostredníctvom jej zakomponovania vo všeobecných podmienkach), vo veci sp. zn. 20CoE/94/2012 zo dňa 11.7.2012, sp. zn. 21CoE/84/2014 zo dňa 12.11.2014, Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 10CoE/376/2014 zo dňa 27.5.2015 a v uznesení Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 21CoE/18/2015 zo dňa 26.3.2015, sp. zn. 19CoE/48/2015 zo dňa 25.6.2015, vo veci sp. zn. 6CoE/269/2012 zo dňa 31.01.2013, vrátane tam uvedených odkazov na judikatúru, Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 24CoE/394/2013 zo dňa 02.7.2014, sp. zn. 21CoE/84/2014 zo dňa 12.11.2014 a sp. zn. 10CoE/305/2013 zo dňa 30.9.2013, Krajského súdu v Nitre vo veci sp. zn. 25CoE/148/2013 zo dňa 30.9.2013, sp. zn. 26CoE/125/2013 zo dňa 23.7.2013 a sp. zn. 5CoE/97/2014 zo dňa 30.6.2014, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16CoE/284/2011 zo dňa 31.01.2013, sp. zn. 16CoE/168/2013 zo dňa 27.8.2013 a sp. zn. 13CoE/50/2013 zo dňa 03.7.2013 alebo Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 1CoE/539/2012 zo dňa 21.5.2013, vo veci sp. zn. 1CoE/68/2014 zo dňa 10.6.2014 a sp. zn. 6CoE/7/2015 zo dňa 26.3.2015.

Z dôvodov uvedených v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto uznesenia exekučný súd prijal záver, že citovaná rozhodcovská zmluva v predloženej znení, ktorá mala byť dojednaná medzi účastníkmi v spotrebiteľskom právnom vzťahu, obsahuje neprijateľné podmienky v zmysle ust. § 53 ods.1 Obč. zák. a čl. 3 Smernice, s právnym dôsledkom ich absolútnej neplatnosti v zmysle ust. § 53 ods.5 v spojení s § 39 Obč. zák. Pretože ide o podmienky, ktoré mali založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie v spore medzi veriteľom a dlžníkom - spotrebiteľom a na základe ktorých podmienok vec i prejednal oprávneným ako veriteľom vybraný súkromný rozhodca a rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK-159/07-EK zo dňa 16.4.2007, citovaný rozsudok v dôsledku exekučným súdom konštatovanej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy (doložky) a z toho vyplývajúceho dôsledku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu) na prejednanie veci v rozhodcovskom konaní podľa ustanovení ZRK nemohol dosiaľ nadobudnúť právne účinky vykonateľného rozhodnutia rozhodcovského súdu, ako exekučného titulu podľa § 41 ods.2 písm. d) EP (k tomu i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012 z 21.3.2012).

Pretože tak exekučný súd preskúmaním podmienok exekučného konania v rámci svojej právomoci podľa § 44 ods.2 EP v spojení s § 58 ods.1, §§ 3 až 5 a § 45 ods.1 písm. b) a ods.2 ZRK v spojení s § 243d ods.1,2 EP (analogicky vo vzťahu k ust. § 40 ods.1 písm. a) ZRK - keďže rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemohla byť, vzhľadom na absenciu platnej rozhodcovskej zmluvy, predmetom rozhodcovského konania) dodatočne zistil nedostatok (neexistenciu) na exekúciu spôsobilého exekučného titulu, ako jednej z podstatných podmienok exekučného konania v zmysle ust. § 39 ods.2 EP v spojení s ust. § 41 ods.2 písm. d) EP, i bez návrhu procesným postupom podľa ust. 58 ods.1 EP v spojení s § 45 ods.2 a vyššie cit. ustanovení ZRK, z dôvodu podľa ust. § 57 ods.1 písm. a) EP (absencia vykonateľného rozhodnutia ako exekučného titulu) exekúciu výrokom I/ tohto uznesenia zastavil.

Rozhodnutie exekučného súdu je založené na závere o neprijateľnosti a preto neplatnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy v spotrebiteľskom právnom vzťahu, s následkom nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na prejednanie veci a preto neexistencie riadneho exekučného titulu a to bez toho, aby sa z týchto dôvodov exekučný súd zaoberal preskúmaním vecného obsahu cit. rozhodcovského rozsudku a ním priznaného plnenia z hľadiska objektívnej možnosti, právnej dovolenosti a súladu s dobrými mravmi v zmysle ust. § 45 ods.1 písm. c) ZRK v spojení s § 243d ods.1,2 EP.

Podľa ust. § 200 ods.2 EP ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Pretože trovy exekúcie neboli dosiaľ vyčíslené predovšetkým povereným súdnym exekútorom podľa ust. §§ 196 a nasl. EP a vykonávacieho predpisu, exekučný súd si z tohto dôvodu a vzhľadom na závislosť výroku o trovách exekúcie od rozhodnutia o zastavení exekúcie i z dôvodu hospodárnosti vyhradil o nich rozhodnúť samostatným uznesením až po nadobudnutí právoplatnosti výroku I/ tohto uznesenia, primerane aplikujúc popri osobitnej úprave v ust. §§ 196 a nasl. EP i všeobecnú procesnú úpravu rozhodovania o trovách konania v ust. § 151 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu v oboch jeho výrokoch I/ a II/, ktorými súd rozhodol o zastavení exekúcie a o trovách exekúcie, je prípustné odvolanie ku Krajskému súdu v Žiline, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde (§ 201, § 204 ods. 1 OSP, § 202 ods.2 OSP v spojení s § 58 ods.5 a 6 EP v znení účinnom do 31.10.2013, v spojení s § 243b ods.1 EP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. Ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie, je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhlásené alebo vyhotovené. Ak je uznesenie podľa zákona alebo podľa rozhodnutia súdu vykonateľné až po právoplatnosti, plynie lehota na plnenie až od právoplatnosti uznesenia (§ 171 ods.1,2 a 3 OSP).